

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2023-553

7.7.2023

Gjensidige Forsikring ASA

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

HTA – økt uføregrad – renter – rentetidspunkt – fal. § 18-4.

Forsikrede var utsatt for en bilulykke i 2011. Foretaket innvilget 25.7.18 50 % uføreerstatning med renter fra skademelding i 2011. Forsikredes uføregrad har senere økt, og foretaket innvilget i september 2022 uføreerstatning for 100 %, og utbetalte for resterende 50 % uføregrad basert på G-beløpet ved nytt krav i september 2022. Det ble ikke tillagt renter idet utbetaling ble gjort innen to måneder etter krav, jf. § 18-4. Saken reiser spørsmål om forsikrede har krav på at erstatning for økt uføregrad beregnes på grunnlag av G-beløpet ved hendelsen i 2011 tillagt renter fra skademeldingen i 2011. Etter nemndas syn måtte den økte uføregraden vurderes som et nytt skadetilfelle, slik at renter etter fal. § 18-4 første ledd først starter å løpe to måneder etter at skademelding om økt uføregrad ble sendt foretaket. Nemnda bemerket at sakens spørsmål ikke løses av ordlyden i HTA § 11.1, men at HTA § 11.4 bestemmer at godkjent yrkesskade/yrkessykdom må ha ført til ervervsmessig uførhet for å gi rett til fremtidstapserstatning. Forsikrede hadde ikke noen rett til den økte ytelsen før uføregraden faktisk hadde økt ut over de 50 % som tidligere er erstattet, og nemnda kunne ikke se at HTA ga grunnlag for å kreve renter mange år før forsikrede hadde en erstatningsmessig uføregrad over 50 %. Foretakets beregning av erstatning og renter var korrekt. Foretaket ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede var utsatt for en yrkesskadehendelse i 2011.

Forsikrede ble etter hendelsen 50 % arbeidsufør, og Nav innvilget 50 % uføretrygd i 2018. Foretaket innvilget deretter 25.7.18 uføreerstatning med 50 % basert på grunnbeløpet ved skademelding i mars 2011, tillagt renter fremt til oppgjørstidspunktet i 2018, jf. HTA. Denne utbetalingen er ikke omtvistet.

Forsikredes uføregrad har siden økt, og Nav innvilget 7.9.22 full uføretrygd med fulle yrkesskadefordeler fra 1.9.22. Nytt skade- og uføretidspunkt ble satt til mai 2021.

Foretaket utbetalte i september 2022 uføreerstatning for resterende 50 % uføregrad, beregnet på grunnlag av grunnbeløpet per meldingstidspunkt 19.9.22, og uten renter idet oppgjør ble foretatt innen to måneder etter meldingen, jf. § 18-4.

Forsikrede påklaget og anførte at hun hadde krav på utbetaling av resterende 50 % uføreerstatning basert på grunnbeløpet ved skademelding i 2011, tillagt renter fra dette tidspunkt, og som ga en høyere utbetaling. Foretaket fastholdt vedtaket.

Forsikrede har i det vesentlige anført at erstatning for økt uføregrad skal beregnes på grunnlag av G-beløpet fra hun meldte skaden i mars 2011, og frem til oppgjør for økt uføregrad i 2022. Dette er sikker rett siden LB-2008-133370, og Høyesteretts ankeutvalg la til grunn at anken ikke kunne føre frem og nektet den fremmet for Høyesterett, jf. HR-2009-1451. Det er vist til HTA § 11, 1. og

3. ledd, og til LB-2008-133370.

Forsikringsforetaket har i det vesentlige anført at renter av økt uføregrad skal beregnes fra skademelding om økt uføregrad i 2022. Det er vist til avgjørelse 2016-365.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Spørsmålet er om forsikrede kan kreve at erstatningen skal beregnes på grunnlag av G-beløpet i mars 2011, med renter fra skademeldingstidspunktet i 2011 og frem til utbetaling i september 2022.

Partene forstås å være enige om at spørsmålet reguleres i fal. § 18-4 jf. HTA § 11. Følgende hitsettes fra HTA:

§ 11 Erstatning ved yrkesskade/yrkessykdom.

11.1 Yrkesskade

Ved yrkesskade/yrkessykdom (godkjent av NAV som yrkesskade) som følge av arbeid i kommunal virksomhet, tilstår en engangserstatning utregnet etter folketrygdens grunnbeløp på skademeldingstidspunktet.

[...]

Erstatningen inklusive renter etter forsikringsavtaleloven skal likevel minst tilsvare erstatning beregnet etter grunnbeløpet på oppgjørstidspunktet.

Erstatningsbeløpet skal etter HTA § 11.1 utregnes etter grunnbeløpet på skademeldingstidspunktet, og det skal gis et rentetillegg etter forsikringsavtaleloven. Det følger forutsetningsvis av bestemmelsen at det kan gis tilleggserstatning dersom uføregraden som følge av yrkesskaden senere øker.

I aktuelle sak er det ikke tvist om erstatningen for de opprinnelige 50 % arbeidsuførhet, som foretaket innvilget i 2018. Det er heller ikke omtvistet at det skal legges til grunn at den økte uføregraden til 100 % skyldes yrkesskaden i 2011. Forsikrede ble 7.9.22 innvilget 100 % uføreerstatning med fulle yrkesskadefordeler av Nav. Det fremgår at vedtaket var foranlediget av ny søknad om uføretrygd for økt uføregrad fra 50 % til 100 %.

Spørsmålet er i det følgende om forsikrede kan kreve at erstatningen skal beregnes på grunnlag av G-beløpet i mars 2011, og om renter av økt uføregrad skal beregnes fra skademelding om økt uføregrad i 2022 eller fra tidspunktet da forsikrede meldte skaden i mars 2011.

Utgangspunktet for renteberegning er etter fal. § 18-4 første ledd "to måneder etter at melding om forsikringstilfellet ble sendt foretaket".

Ordlyden i fal. § 18-4 første ledd åpner for at renteforpliktelsen i et tilfelle som det foreliggende, der Nav først har innvilget 50 % ytterligere uførepensjon i vedtak 7.9.22, kunne begynne å løpe før vilkåret for utbetaling av erstatning var oppfylt. Etter nemndas syn må forsikringstilfellet i fal. § 18-4 første ledd i et tilfelle som dette, forstås slik at det viser til tidspunktet når vilkåret for utbetaling av den aktuelle delen av forsikringssummen var oppfylt, jf. FinKN-2016-365. Dette innebærer at den økte uføregraden i denne sammenheng må vurderes som et nytt skadetilfellet, slik at renter etter fal. § 18-4 første ledd først starter å løpe to måneder etter at skademelding om økt uføregrad ble sendt foretaket.

Nemnda bemerker i denne sammenheng at sakens spørsmål ikke løses av ordlyden i HTA § 11.1. HTA § 11.4 bestemmer at godkjent yrkesskade/yrkessykdom må ha ført til ervervsmessig uførhet for å gi rett til fremtidstapserstatning.

Formålet med bestemmelsen er å sikre inntektsbortfall, og rentene skal kompensere for det rentetap man lider ved å måtte vente på utbetaling av forsikringsoppgjøret. I aktuelle sak har

forsikrede vært 50 % arbeidsfør frem til nytt vedtak ble truffet 7.9.22. Det ville etter nemndas syn da være urimelig om foretaket måtte kompensere for renter i perioden frem til ny skademelding i 2022.

Etter nemndas syn er ikke dette uforenlig med premissene i LB-2008-133370/LB-2008-176313, som på sentrale punkter skiller seg fra aktuelle sak, herunder at dommen ikke gjaldt spørsmålet om renteplikt når uføregarden senere økes. I LB-2008-133370 gjør lagmannsretten en vurdering av forsikringstilfellet i relasjon til en ulykkesdekning, basert på bransjepraksis som har akseptert å legge ulykkestidspunktet til grunn.

I aktuelle sak hadde som nevnt ikke forsikrede noen rett til den økte ytelsen før uføregarden faktisk hadde økt ut over de 50 % som tidligere er erstattet. At hun skulle ha krav på renter mange år før hun hadde en erstatningsmessig uføregrad over 50 %, er etter nemndas syn en så avvikende ordning at denne måtte kommet klarere til uttrykk i HTA.

Nemnda finner etter dette at foretakets beregning av erstatning og renter er korrekt.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Barbro Paulen (bransjerepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).